

Summen, saa kan ingen videre Votering være nødvendig. Iøvrigt indrømmer jeg, at det i Grunden er fuldkommen ligegyldigt, hvorledes vi nu stemme; thi vi have jo stemt saaledes, at vi have sagt: ved Havren behøves der ingen Bevilling eller — jeg vil grumme nødtigt her tale om Bevilling, som jeg, alt har gjort opmærksom paa — ingen Billigelse, men derimod behøves der en Billigelse med Hensyn til Fen; det er jo en Modsigelse. Det er efter min Mening lige ugjortigt at faae Consequents ind i Afstemningen, hvorledes man end stemmer med Hensyn til Pensionscontoen. Da det jo imidlertid er det Beste, at det overveiende Antal Tilfælde gaaer i den Retning, som maa ansees for at være den rigtige, har jeg for mit Vedkommende ifinde at stemme for Mindretallets Indstilling, uden at jeg iøvrigt lægger synderlig Vægt paa, om den gaaer igjennem eller ikke.

Ordføreren: Jeg skal dog tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af, hvad den sidste ærede Taler har anført. Den ærede Landstingsmand gjorde opmærksom paa, at efterat Grundloven var givet, fandt man ved at gaae ind i det praktiske Liv, at det var umuligt strengt at opfylde den Fordring, som var fremfat i Grundloven, at ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven, og at det altsaa var nødvendigt at udvide Begrebet „Finantslov“ til, ogsaa at omfatte Tillægsbevillingslove og at antage, at dermed var Grundlovens Bestemmelse og Paabud om Finantsloven opfyldt. Deraf har den ærede Taler uledet, at da det nu er umuligt strengt at holde sig til Grundlovens Ord, behøvede man heller ikke at blive staaende ved Tillægsbevillingslove, man kunde gjerne gaae et Skridt videre. Men Bevistet herfor er den ærede Landstingsmand bleven skyldig. Han erkjendte, at det var umuligt Andet end at gaae Tillægsbevillingsveien, men han godtgjorde derimod ikke, hvad der skulde være veien for at blive staaende derved, blive staaende ved, hvad man anstaae for nødvendigt, at hvis der var en Udgift, der ikke var bevilget i Finantsloven, da skulde dertil en Tillægsbevillingslov. Hvorfor man skulde gaae videre, det har den

ærede Landstingsmand ikke oplyst. Han har dernæst villet finde det inconsequent at sselne imellem en bevilget Gjenstand og en bevilget Sum, naar der er Tale om at opfylde en Lov. Det forekommer mig dog klart, at naar den lovgivende Magt billiger en vis Gjenstand til Forbrug, saa kan man ikke dermed sige: Naar der er en Lov, saa er dette ogsaa en Gjenstand, og naar denne Lov paabyder en Udgift, have vi her igjen en Gjenstand, og selvfølgelig maa Bevillingen med Hensyn til de hidtilværende Love være ganske at forstaae paa den Maade, som om der var bevilget en Gjenstand. Jeg skjønner ikke, at der ikke er en meget betydelig Forskjel mellem disse to Begreber; det er jo ganske vist, at man kunde, om man vilde, kalde det ene en Gjenstand og det Andet ogsaa en Gjenstand, men det blev da det samme Ord med aldeles forskjellige Begreber. Jeg skjønner derfor ikke rettere, end at saaledes, som vort Finantsvæsen nu engang er indrettet, er det ønskeligt at holde sig saa nær til Grundloven som muligt, og dernæst at udfinde med Hensyn til Finantsloven, hvad der virkelig er Lovgiverens Mening. Jeg kan ikke skjønne rettere, end at man ved en Pengebevilling ikke kan komme til Andet, end at hvis denne Pengebevilling er overfærdet, maa Rigsdagen erklære, at den ikke vil gjøre noget Ansvar gjældende. Jeg indrømmer naturligvis, at det er aldeles formelt, men jeg troer dog ikke, at det gaaer an at afholde sig fra denne Formalitet.

Madvig: Jeg skal blot sige, at Grundloven ville vi vistnok Alle overholde, men min ærede Sidemand (Andra) argumenterede heller ikke paa den Maade, som den ærede Ordfører sagde. Min ærede Sidemand anførte mod den ærede Ordførers Paaberaabelse af Grundlovens klare og utvetydige Ord det Factum, at de klare og utvetydige Ord syntes at udelukke Tillægsbevillinger. Da nu Tillægsbevillinger bestaae, viser det sig, at Grundloven ikke har de klare og utvetydige Ord, som den ærede Ordfører fandt deri, og paa samme Maade fandt min ærede Sidemand, at det forholdt sig med Tallene, at der for det Første slet Intet staaer i Grundloven om Tallene, og at det